

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 140/2023

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Δ')

Συνεδρίαση της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2023

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Φωτεινή Δεδούση, Διονύσιος Κολοβός, Ξανθή Μπασάκου, Σταυρούλα Μπανάκου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Μαριέττα Βλαχοπάνου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αρ. πρωτ. 1129οικ/24-03-2023 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη-Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής-Γενικής Διεύθυνσης Αντεγκληματικής και Σωφρονιστικής Πολιτικής-Διεύθυνσης Αντεγκληματικής Πολιτικής –Τμήματος Οργάνωσης Εργασίας και Εκπαίδευσης Κρατουμένων.

Ερώτημα: Ερωτάται: **α.** Εάν το άρθρο 35 παρ. 2 του ν. 4985/2022 περί εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης των κρατουμένων στα Σωφρονιστικά Καταστήματα και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου (Ι.Α.Α.Α.Β.) παραπέμπει στα άρθρα 74 και 75 του ν. 4763/2020 σχετικά με την ίδρυση εκπαιδευτικών δομών στα Καταστήματα Κράτησης και στο Ι.Α.Α.Α.Β.,

και συγκεκριμένα αν η ίδρυση αυτών προβλέπεται ως δεσμευτική για τη διοίκηση ή δυνητική.

β. Εάν, δεδομένης της απουσίας στο άρθρο 35 του ν. 4985/2022 σχετικής διάταξης που να ρυθμίζει τη διαδικασία ίδρυσης εκπαιδευτικών δομών, όπως προβλέπεται στο ν. 4763/2020, καθίσταται δυνατή η συνδυαστική εφαρμογή του ως άνω άρθρου 35 παρ. 2 του ν. 4985/2022 και των διατάξεων των άρθρων 74 και 75 του ν. 4763/2020 σχετικά με τη ρύθμιση της διαδικασίας αυτής.

γ. Εάν οι εκπαιδευτικές δομές που ιδρύονται στα Σωφρονιστικά Καταστήματα και στο Ι.Α.Α.Β. υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία περί δημοσίων σχολείων, καίτοι δεν υπάρχει ρητή σχετική αναφορά στο ν. 4985/2022.

δ. Εάν απαιτείται ή παρέλκει η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προστασίας του Πολίτη κατ' εφαρμογή του άρθρου 34 παρ. 2 του ν. 2776/1999, όπως το άρθρο αυτό διαμορφώθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4985/2022.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Μετά την δημοσίευση του ν. 4985/2022 (Α'203/27-10-2022) για την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999), ο οποίος (ν. 4985/2022) περιλαμβάνει και διατάξεις που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των διατάξεων για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση των κρατουμένων, η υπηρεσία προβληματίζεται σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή των τελευταίων αυτών διατάξεων και στο πλαίσιο του προβληματισμού αυτού, υποβάλλει τα εξεταζόμενα ερωτήματα, διευκρινίσεις επί του τελευταίου εκ των οποίων παρέσχε με το με αριθμ. πρωτ. 1147οικ./21-6-2023 έγγραφό της. Η ερωτώσα Υπηρεσία, εκτός τις κρίσιμες νομοθετικές διατάξεις, επικαλείται, μεταξύ άλλων, την απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με αριθμ. 2357οικ./2019

(B'327) και την απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με αριθμ. 94493/Κ1/2022 (B'4145).

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στα άρθρα 34 και 35 του ν. 2776/1999 «Σωφρονιστικός Κώδικας» (Α'291) , όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το ν. 4985/2022, ορίζονταν τα ακόλουθα: *«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ. ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ» Άρθρο 34 (Οργάνωση) «1. Όλοι οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα στην εντός του καταστήματος εν γένει μόρφωση, άθληση, πολιτιστικές δραστηριότητες και δημιουργική απασχόληση. Η ενασχόληση των κρατουμένων με τις παραπάνω δραστηριότητες, η συμμετοχή και συνεργασία τους σε σχετικά προγράμματα και ιδίως σε εκείνα επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης συνεκτιμάται θετικά για τη χορήγηση ευεργετικών μέτρων. Το Συμβούλιο Φυλακής αποφασίζει ύστερα από πρόταση του Κ.Ε.Σ.Φ. ή εισήγηση του αρμόδιου φορέα για την οργάνωση μορφωτικών ή άλλων δραστηριοτήτων των κρατουμένων. Το Συμβούλιο Φυλακής ενημερώνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος εγκρίνει ή απορρίπτει την απόφαση αυτή μέσα σε είκοσι ημέρες το αργότερο. Αν ο χρόνος αυτός παρέλθει άπρακτος, η πιο πάνω απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την πραγματοποίηση των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αποφασίζει και ο Υπουργός Δικαιοσύνης. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής ή ορισμού, κατά προτεραιότητα με απόσπαση ή μετάταξη, ενός Συμβούλου Εκπαίδευσης σε κάθε κατάστημα, έργο του οποίου είναι ο σχεδιασμός και συντονισμός των παραπάνω προγραμμάτων...3. Μέχρι το διορισμό του Συμβούλου Εκπαίδευσης Κρατουμένων, η επεξεργασία, ο συντονισμός και η πραγμάτωση ατομικών ή συλλογικών προγραμμάτων, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Φ., σε εξειδικευμένο προσωπικό του καταστήματος ή σε πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και εμπειρίες. 4....». Άρθρο 35 (Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση) «1. Η εκπαίδευση των κρατουμένων αποβλέπει στην απόκτηση ή συμπλήρωση εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, καθώς και στην επαγγελματική κατάρτισή τους. 2. Για το σκοπό αυτόν λειτουργεί μέσα στο κατάστημα, όπου είναι δυνατό, μονοθέσιο δημοτικό σχολείο,*

υπαγόμενο στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ρυθμιζόμενο από τις κείμενες διατάξεις περί δημοσίων σχολείων. Το Συμβούλιο Φυλακής οργανώνει, με τη συνεργασία αρμόδιων φορέων, προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, μαθητείας ή εξειδίκευσης. 3. Οι παρεχόμενοι τίτλοι σπουδών είναι ισότιμοι με τους αντίστοιχους των σχολών της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης, χωρίς να προκύπτει από το κείμενό τους ότι αποκτήθηκαν σε κατάσταση κράτησης. 4...5. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για τους νεαρούς κρατούμενους...8. Σε περίπτωση επιτυχούς αποπεράτωσης ολοκληρωμένου κύκλου σπουδών τρίμηνης τουλάχιστον διάρκειας ο κρατούμενος δικαιούται να τύχει ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής, κατά τις προϋποθέσεις του άρθρου 46 του παρόντος. 9. Η εκπαίδευση των κρατουμένων δεν αναστέλλεται σε περίπτωση μεταγωγής ή επιβολής πειθαρχικής ποινής, όταν τούτο είναι δυνατό. Αν επιβληθεί πειθαρχικός περιορισμός κατά τη διάρκεια των σπουδών του συγκεκριμένου κρατουμένου, η έκταση του μέτρου μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια των διακοπών ή αργιών».

3. Κατ' εξουσιοδότηση του παραπάνω άρθρου 34 παρ. 1, καθώς και των άρθρων 35 παρ. 8 και 9, 40, 41 και 46 ν. 2776/1999, εκδόθηκε η με αριθμό 2357/οικ./11-1-2019 (Β' 327) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τίτλο «Οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης, άθλησης, πολιτιστικών δραστηριοτήτων, δημιουργικής απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τους κρατούμενους στα Καταστήματα Κράτησης», στην οποία ορίζονται τα ακόλουθα: Άρθρο 1 (Σκοπός και πεδίο εφαρμογής) «1. Στα Καταστήματα Κράτησης της χώρας οργανώνονται και υλοποιούνται προγράμματα επιμόρφωσης, άθλησης, πολιτιστικών δραστηριοτήτων, δημιουργικής απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης για όλους τους κρατούμενους, Έλληνες και αλλοδαπούς, υπό την εποπτεία του Τμήματος Οργάνωσης Εργασίας και Εκπαίδευσης Κρατουμένων (εφεξής ΤμΟΕΕΚ) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (εφεξής ΥΔΔΑΔ). Σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι η βελτίωση των δεξιοτήτων των κρατουμένων, η αξιοποίηση του χρόνου κράτησης και η προετοιμασία της κοινωνικής τους επανένταξης. 2. Τα προγράμματα έχουν παιδαγωγικό κυρίως χαρακτήρα και οργανώνονται στις παρακάτω κατηγορίες προγραμμάτων και δραστηριοτήτων: α) Προγράμματα επιμόρφωσης για την

απόκτηση βασικών δεξιοτήτων (εκμάθηση ελληνικής γλώσσας και πληροφορική).

β) Δραστηριότητες άθλησης, οι οποίες στοχεύουν στην διατήρηση της σωματικής και ψυχικής υγείας των κρατουμένων και στην ανάπτυξη του ομαδικού πνεύματος.

γ) Πολιτιστικές δραστηριότητες, ιδίως ομάδες τέχνης και πολιτισμού (θεάτρου ζωγραφικής, μουσικής, φωτογραφίας, κινηματογράφου κ.λπ.). Τα προγράμματα αυτά στοχεύουν στην ανάπτυξη ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.

δ) Δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης, όπως εργαστήρια κατασκευών (κεραμικής, διακοσμητικών αντικειμένων, ξυλουργικής, κοσμήματος κ.λπ.). Τα προγράμματα αυτά στοχεύουν στην ανάπτυξη ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.

ε) Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία στοχεύουν στην απόκτηση τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων και παρέχουν κατά το δυνατόν πιστοποιημένους τίτλους από τους αρμόδιους προς τούτο φορείς.³ Τα αναφερόμενα στην παρούσα αφορούν αποκλειστικά στα συγκεκριμένα προγράμματα, τα οποία οργανώνονται από το προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης και διακρίνονται από τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που υλοποιούνται από τον ΟΑΕΔ, καθώς και από τα εκπαιδευτικά προγράμματα που μπορούν να υλοποιούνται από το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ή από άλλους φορείς».

Άρθρο 2. (Οργάνωση των προγραμμάτων)

«1. Το επιστημονικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης, ή άλλως το αρμόδιο προς τούτο προσωπικό, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις ανάγκες των κρατουμένων, τις δραστηριότητες που ήδη υλοποιούνται στο Κατάστημα Κράτησης, τις υπάρχουσες υποδομές, καθώς και ευκαιρίες και δυνατότητες συνεργασίας με την τοπική κοινότητα, διαμορφώνει τις προτάσεις του για την υλοποίηση των προγραμμάτων (περιεχόμενο, διάρκεια κ.λπ.). Το προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης μεριμνά για την υλοποίηση τουλάχιστον ενός (1) προγράμματος κατ' έτος. Ο Διευθυντής του Καταστήματος Κράτησης, μετά από έγκριση του Συμβουλίου της Φυλακής υποβάλλει τις προτάσεις στο ΤμΟΕΕΚ το αργότερο εντός του Οκτωβρίου κάθε έτους για προέλεγχο. Πρόταση μπορεί να υποβάλει και το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο Φυλακών.

2. Το επιστημονικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης, ή άλλως το αρμόδιο προς τούτο προσωπικό, παρακολουθεί και καταγράφει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) των Καταστημάτων Κράτησης τα στοιχεία αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο των

κρατουμένων και την ολοκλήρωση της παρακολούθησης εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων κατά την διάρκεια της κράτησής τους. 3. Το επιστημονικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης, ή άλλως το αρμόδιο προς τούτο προσωπικό, συνεργάζεται με τον Συντονιστή Εκπαίδευσης για τη διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των κρατουμένων, καθώς και για τον καλύτερο συντονισμό και οργάνωση των υλοποιούμενων προγραμμάτων εντός του Καταστήματος Κράτησης. 4....Στο αρμόδιο Συμβούλιο Εργασίας μπορεί να συμμετέχει ο Συντονιστής Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. β' της παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 4521/2018. ... 5. Τα προγράμματα είναι δυνατόν να υλοποιούνται στους χώρους λειτουργίας των σχολικών μονάδων, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. ζ' της παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 4521/2018. 6. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων αξιοποιούνται οι υπάρχουσες υποδομές και εξοπλισμός των Καταστημάτων Κράτησης. Σε περίπτωση που οι υπάρχουσες υποδομές και εξοπλισμός δεν επαρκούν, το Κατάστημα Κράτησης μεριμνά για την προμήθεια των αναγκαίων μέσων ή για την εξασφάλισή τους μέσω συνεργασιών με τοπικούς φορείς και οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών».

4. Στο άρθρο 2 παρ. 5 του π.δ.81/2019 (Α'119) «Συγχώνευση των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Μεταναστευτικής Πολιτικής σε νέο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και μεταφορά αρμοδιοτήτων στο νέο Υπουργείο» ορίζεται ότι: «5.Στο νέο Υπουργείο μεταφέρονται επίσης, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, οργάνων και προσωπικού που τις κατέχει, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την έκδοση του παρόντος, οι ακόλουθες υπηρεσίες: 5.1.{όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παρ. 5 του ν.4625/2019 (Α'139)}. Από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής του άρθρου 17 του π.δ. 96/2017 (Α'136) όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των υπαγομένων σε αυτή οργανικών μονάδων, το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης, τα Καταστήματα Κράτησης, Σωφρονιστικά και Θεραπευτικά Καταστήματα, τα Ειδικά Θεραπευτικά Καταστήματα και η Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (ΚΑΥΦ), το Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, πλην των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, οι οποίες παραμένουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης».

5. Στα άρθρα 74 και 75 του ν.4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης...» (Α'254) ορίζονται τα ακόλουθα: Άρθρο 74 (Λειτουργία εκπαιδευτικών δομών στα Καταστήματα Κράτησης) «1. Σε κάθε Κατάστημα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου μπορεί να ιδρύονται σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δηλαδή Δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο ή Σ.Δ.Ε., Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ., δημόσια Ι.Ε.Κ., Ε.Σ.Κ., δημόσια Κ.Δ.Β.Μ. και τμήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Στους χώρους λειτουργίας των σχολικών μονάδων μπορεί να αναπτύσσονται οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 34 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999, Α'291) από τις αρμόδιες υπηρεσίες του καταστήματος κράτησης για το σύνολο των κρατουμένων. 2. Σε κάθε Κατάστημα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, όπου είναι εφικτή η άμεση λειτουργία δομών και προγραμμάτων εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση της επιτροπής της παρ. 3 του άρθρου 75, επιλέγεται ως Διευθυντής, μόνιμος εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας ή της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τριετή θητεία. 3. Ο Διευθυντής ασκεί καθήκοντα Διευθυντή κάθε δομής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, που λειτουργεί εντός του Καταστήματος Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου. 4. Ο Διευθυντής έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) διερευνά τις εκπαιδευτικές ανάγκες των κρατουμένων, σε συνεργασία με το Ι.Ε.Π., με το Τμήμα Γ' Εκπαιδευτικής Υποστήριξης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το Τμήμα Οργάνωσης Εργασίας και Εκπαίδευσης Κρατουμένων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, καθώς και με τους αρμόδιους υπαλλήλους και τους Προϊσταμένους Διεύθυνσης των Καταστημάτων Κράτησης, β) μεριμνά για τη δυνατότητα εύρεσης, δημιουργίας, χρήσης και επέκτασης των αναγκαίων χώρων για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, σε συνεργασία με τους Προϊσταμένους Διεύθυνσης των Καταστημάτων Κράτησης, γ) υποβάλλει αιτιολογημένη εισήγηση, στην οποία καταγράφεται και η σχετική πρόταση του Συμβουλίου του Καταστήματος Κράτησης, προς τα αρμόδια Τμήματα των Υπουργείων Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προστασίας του Πολίτη για τη λειτουργία μονάδων τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και μη τυπικής μάθησης, σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των κρατουμένων, δ) συμμετέχει στο Συμβούλιο Εργασίας

του Καταστήματος Κράτησης ως εξειδικευμένος επιστήμονας της παρ. 3 του άρθρου 41 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν.2776/1999,Α`291), όταν εξετάζονται θέματα εκπαίδευσης κρατουμένων, ε) μεριμνά για: εα) την οργάνωση, λειτουργία και εποπτεία προπαρασκευαστικών τάξεων ενηλίκων για απόκτηση απολυτηρίου δημοτικού, σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δομών τυπικής κατάρτισης και μη τυπικής μάθησης, προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, δημιουργικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και αθλητικών δραστηριοτήτων που διοργανώνονται στις εκπαιδευτικές δομές του Καταστήματος Κράτησης, των μαθημάτων ελληνομάθειας για αλλοδαπούς και της διαδικασίας εξετάσεων για πιστοποίηση Ελληνομάθειας, εβ) την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και, όπου δεν λειτουργούν εκπαιδευτικές δομές, με τη συνδρομή άλλων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή με τη δημιουργία Τμημάτων Αντισταθμιστικής Εκπαίδευσης (Τ.Α.Ε.), εγ) τον συντονισμό και τη ρύθμιση επιμέρους θεμάτων, που ανακύπτουν κατά τη φοίτηση των κρατουμένων σε σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στ) καταγράφει τις ελλείψεις του εκπαιδευτικού προσωπικού στις δομές τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και μη τυπικής μάθησης βάσει του αριθμού των εκπαιδευομένων και του προγράμματος σπουδών κάθε εκπαιδευτικής δομής και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ζ)...5. Στις επιμέρους δομές εκπαίδευσης που λειτουργούν σε κάθε Κατάστημα Κράτησης επιλέγονται Υποδιευθυντές, μόνιμοι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης...6....7.Για την αποτελεσματική λειτουργία των εκπαιδευτικών δομών τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και μη τυπικής μάθησης στα Καταστήματα Κράτησης, η Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. μεριμνά: α) για την επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού της παρ. 6 σε θέματα σχετικά με τις ιδιαιτερότητες της λειτουργίας δομών εκπαίδευσης στα Καταστήματα Κράτησης και την αξιοποίηση κατάλληλων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των κρατουμένων εκπαιδευομένων - καταρτιζομένων και β) για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης των υπαλλήλων των Καταστημάτων Κράτησης σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατουμένων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη». Άρθρο 75 (Εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΑ`).«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών

Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, και του αρμόδιου για τα καταστήματα κράτησης και τα ιδρύματα αγωγής ανηλίκων Υπουργού, δύναται να ιδρύονται σε κάθε κατάσταση κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δηλαδή δημοτικό σχολείο, γυμνάσιο ή Σ.Δ.Ε., ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ., δημόσια Ι.Ε.Κ., Ε.Σ.Κ., δημόσια Κ.Δ.Β.Μ. και τμήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, καθώς και να ρυθμίζονται ο τρόπος και η διαδικασία κάλυψης των δαπανών και κάθε άλλο συναφές θέμα. 2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και του αρμόδιου για τα καταστήματα κράτησης και τα ιδρύματα αγωγής ανηλίκων Υπουργού, καθορίζονται κάθε ειδικότερο θέμα για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών δομών της παρ. 1. 3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.& Ν., καθορίζονται: α) τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής του Διευθυντή στα καταστήματα κράτησης και το Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, β) οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των Υποδιευθυντών των επιμέρους δομών εκπαίδευσης που λειτουργούν στα καταστήματα κράτησης, γ) τα ειδικά προσόντα των εκπαιδευτικών της παρ. 6 του άρθρου 74. 4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. συνιστάται και συγκροτείται πενταμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, για τον συντονισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας των δομών εκπαίδευσης της παρ. 1 του άρθρου 74. Έργο της επιτροπής είναι, ιδίως, η διερεύνηση βασικών θεμάτων που αφορούν στις προϋποθέσεις και την ανάγκη λειτουργίας δομών εκπαίδευσης στα καταστήματα κράτησης και η σχετική εισήγηση προς τα συναρμόδια Υπουργεία».

6. Κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 74 και 75 παρ. 3 περ. α' ν. 4763/2020, εκδόθηκε η με αριθμό 94493/Κ1/28-7-2022 (Β'4145) απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός κριτηρίων και διαδικασίας επιλογής Διευθυντών κάθε δομής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα Καταστήματα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου», στο άρθρο 1 της οποίας (Διαδικασία υποβολής αιτήσεων) ορίζεται ότι:«1. Με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.), η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα

της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. και Ν. του Υ.ΠΑΙ.Θ. και κοινοποιείται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καλούνται οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του ν. 4763/2020 (Α' 254) και τους όρους της παρούσας, να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία για την πλήρωση με επιλογή των αντίστοιχων θέσεων Διευθυντών κάθε δομής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα Καταστήματα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου. Διευθυντής κάθε δομής εκπαίδευσης και κατάρτισης επιλέγεται σε κάθε Κατάστημα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, όπου είναι εφικτή η άμεση λειτουργία δομών και προγραμμάτων εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση της επιτροπής της παρ. 4 του άρθρου 75 του ν. 4763/2020. Ο Διευθυντής ασκεί καθήκοντα Διευθυντή κάθε δομής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που λειτουργεί εντός του Καταστήματος Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου και έχει τις αρμοδιότητες που περιγράφονται στην παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4763/2020. 2...». Περαιτέρω, στο άρθρο 4 της ίδιας υπουργικής απόφασης (Προϋποθέσεις - Κριτήρια επιλογής Διευθυντών κάθε δομής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα Καταστήματα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου) ορίζεται ότι: «1. Οι υποψήφιοι για επιλογή σε θέση Διευθυντή κάθε δομής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα Καταστήματα Κράτησης και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,...».

7. Ακολούθησε η έκδοση του ν. 4985/2022 «Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός Σωφρονιστικού Κώδικα-Τροποποιήσεις στον ν. 2776/1999 και άλλες διατάξεις» (Α'203). Με το άρθρο 34 του νόμου αυτού τροποποιήθηκε το άρθρο 34 του ν. 2776/1999, το οποίο, μετά την αντικατάσταση των αναφορών στον Υπουργό και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με αναφορές στον Υπουργό και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και την διόρθωση παροράματος στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 διαμορφώθηκε ως εξής: Άρθρο 34 (Οργάνωση). «1. Όλοι οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα στην εντός του καταστήματος εν γένει μόρφωση, άθληση, πολιτιστικές δραστηριότητες και δημιουργική απασχόληση. Η ενασχόληση των κρατουμένων με τις παραπάνω δραστηριότητες, η συμμετοχή και συνεργασία τους σε σχετικά προγράμματα και ιδίως σε εκείνα επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης συνεκτιμάται θετικά για τη χορήγηση ευεργετικών μέτρων. Το

Συμβούλιο Φυλακής αποφασίζει ύστερα από πρόταση του Κ.Ε.Σ.Φ. ή εισήγηση του αρμόδιου φορέα για την οργάνωση μορφωτικών ή άλλων δραστηριοτήτων των κρατουμένων. Το Συμβούλιο Φυλακής ενημερώνει τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος εγκρίνει ή απορρίπτει την απόφαση αυτή μέσα σε είκοσι ημέρες το αργότερο. Αν ο χρόνος αυτός παρέλθει άπρακτος, η πιο πάνω απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την πραγματοποίηση των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αποφασίζει και ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προστασίας του Πολίτη ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής ή ορισμού, κατά προτεραιότητα με απόσπαση ή μετάταξη, ενός Συμβούλου Εκπαίδευσης σε κάθε κατάστημα, έργο του οποίου είναι ο σχεδιασμός και συντονισμός των παραπάνω προγραμμάτων...

3. Σε περίπτωση που δεν έχει διορισθεί Σύμβουλος Εκπαίδευσης Κρατουμένων και μέχρι τον διορισμό του, η επεξεργασία, ο συντονισμός και η πραγμάτωση ατομικών ή συλλογικών προγραμμάτων, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, ύστερα από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Φ., σε εξειδικευμένο προσωπικό του καταστήματος ή σε πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και εμπειρίες.

4. Η ωριαία αποζημίωση των διδασκόντων στα παραπάνω εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα που υλοποιεί το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη». Τέλος, με το άρθρο 35 του ν. 4985/2022 αντικαταστάθηκαν η παρ. 2 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 35 του ν. 2776/1999, και το άρθρο αυτού διαμορφώθηκε ως εξής: Άρθρο 35 (Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση). «1. Η εκπαίδευση των κρατουμένων αποβλέπει στην απόκτηση ή συμπλήρωση εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, καθώς και στην επαγγελματική κατάρτισή τους. 2. Για τον σκοπό αυτόν μέσα σε κάθε Σωφρονιστικό Κατάστημα και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου ιδρύονται σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δηλαδή Δημοτικά Σχολεία, Γυμνάσια ή Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Γενικά ή Επαγγελματικά Λύκεια, καθώς και δομές μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης, Δημόσια Κέντρα Διά Βίου Μάθησης και Τμήματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας. Το Συμβούλιο Φυλακής οργανώνει, με τη συνεργασία αρμόδιων φορέων,

προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας. 3. Οι παρεχόμενοι τίτλοι σπουδών είναι ισότιμοι με τους αντίστοιχους των σχολών της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης, χωρίς να προκύπτει από το κείμενό τους ότι αποκτήθηκαν σε κατάσταση κράτησης. 4...5...6. Όσοι έχουν συμπληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές στη δευτεροβάθμια ή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με εκπαιδευτικές άδειες, σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος. 7. 8. ... 9.».

Ερμηνεία των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

8. Με τον Σωφρονιστικό Κώδικα (ν.2776/1999) αναγνωρίσθηκε το καθήκον της Πολιτείας και το αντίστοιχο δικαίωμα των κρατουμένων στη μόρφωση, στην εκπαίδευση, στην πολιτιστική δημιουργία, στην ψυχαγωγία και στην άθληση, και ρυθμίσθηκε η λειτουργία μέσα στα καταστήματα κράτησης μονοθέσιου δημοτικού σχολείου υπαγόμενου στο Υπουργείο Παιδείας και διεπόμενου από τις κείμενες διατάξεις περί δημοσίων σχολείων, αλλά και άλλων προγραμμάτων επαγγελματικής μαθητείας, εκπαίδευσης κ.λ.π, με σκοπό την χορήγηση τίτλων στους οποίους δεν θα αναγράφεται ότι αποκτήθηκαν σε κατάσταση κράτησης (άρθρα 34 παρ. 1 και 35 παρ. 1,2 και 3 του ν. 2776/1999, βλ. και την αιτιολογική έκθεση του νόμου υπό Β΄ Παρατηρήσεις παρ. 20).

9. Εν συνεχεία, διατάξεις για την εκπαίδευση και κατάρτιση στα καταστήματα κράτησης περιέλαβε ο ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Συγκεκριμένα, στο εντασσόμενο Κεφάλαιο ΙΑ΄ αυτού άρθρο 74 προβλέφθηκε η δυνατότητα ίδρυσης σε κάθε κατάσταση κράτησης και στο Ι.Α.Α.Α.Β. όχι μόνο δημοτικού σχολείου αλλά σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (δημοτικού σχολείου, γυμνασίου ή Σ.Δ.Ε., Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ., δημοσίων Ι.Ε.Κ., Ε.Σ.Κ., δημοσίων Κ.Δ.Β.Μ. και τμημάτων εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, στις οποίες επιλέγεται μόνιμος εκπαιδευτικός της πρωτοβάθμιας ή της

δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως Διευθυντής. Σκοπός των ρυθμίσεων αυτών ήταν η ενίσχυση του συντονισμού και η επιτάχυνση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των δομών εκπαίδευσης (βλ. αιτιολογική έκθεση σελ. 205).

10. Τροποποιήσεις στον Σωφρονιστικό Κώδικα (ν. 2776/1999) επήλθαν με το ν. 4985/2022, με τον οποίο επιδιώχθηκε η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός του Κώδικα αυτού. Ειδικότερα, με το άρθρο 35 του ν. 4985/2022 αντικαταστάθηκε η παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 2776/1999 και προβλέφθηκε πλέον η υποχρεωτική λειτουργία μέσα σε κάθε κατάστημα κράτησης και στο Ι.Α.Α.Α.Β. σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όπως Δημοτικών Σχολείων, Γυμνασίων ή Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.), Γενικών Ενιαίων Λυκείων (ΓΕ.Λ) ή Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και δομών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ή Επαγγελματικών Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.), δημοσίων Κέντρων Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) και Τμημάτων Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση (βλ. σελ. 85 και 140), από τη διεθνή βιβλιογραφία προκύπτει ότι η επίδραση της εκπαίδευσης στους κρατούμενους σε σχέση με τις εκπαιδευτικές δομές μέσα στα καταστήματα, δείχνει μακροπρόθεσμα την σύνδεση με μείωση της παραβατικής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια έκτισης της ποινής, μείωση της χρήσης βίας και τη διαχείριση θυμού, καθώς και μεγαλύτερες πιθανότητες ένταξης στο κοινωνικό σύνολο με μείωση της ανεργίας και την μη υποτροπή αυτών σε εγκληματική δράση μετά την αποφυλάκιση.

Επομένως, κρίθηκε απαραίτητο να καταστεί δεσμευτική η δημιουργία οποιασδήποτε εκπαιδευτικής δομής μέσα στα σωφρονιστικά καταστήματα και όχι απλά δυνητική.

11. Από τον συνδυασμό των προαναφερθεισών διατάξεων προκύπτει, περαιτέρω, ότι η διαδικασία ίδρυσης εκπαιδευτικών δομών στα καταστήματα κράτησης και στο Ι.Α.Α.Α.Β. ρυθμίζεται από το άρθρο 75 του ν. 4763/2020 και επί του ζητήματος αυτού νομοθετικό κενό δεν υφίσταται. Οι ρυθμίσεις των διατάξεων του άρθρου αυτού δεν έχουν καταργηθεί ούτε τροποποιηθεί από το ν. 4985/2022.

12. Οι εκπαιδευτικές δομές που ιδρύονται στα σωφρονιστικά καταστήματα και στο Ι.Α.Α.Α.Β. υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και

ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία περί δημοσίων σχολείων, χωρίς τούτο να μεταβάλλεται από το γεγονός ότι δεν γίνεται ρητή σχετική αναφορά στην παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 2776/1999, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 του ν. 4985/2022, ενώ ρητή αναφορά γινόταν στην αντικατασταθείσα παρ. 2. Από το σύνολο των προαναφερθεισών διατάξεων καθίσταται σαφές ότι ο νόμος αντιμετωπίζει τις εκπαιδευτικές αυτές δομές ως μονάδες δημόσιας εκπαίδευσης, ο δε Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων εκδίδει αποφάσεις ή (με άλλους Υπουργούς) κοινές αποφάσεις κατά το άρθρο 75 παρ. 1, 2 και 3 του ν. 4763/2020 και το άρθρο 34 παρ. 2 του ν. 4985/2022, εκπρόσωποι του Υπουργείου μετέχουν στην επιτροπή της παρ. 4 του άρθρου 75 και ως Διευθυντής κάθε δομής εκπαίδευσης και κατάρτισης που λειτουργεί εντός σωφρονιστικού καταστήματος ή στο Ι.Α.Α.Β. επιλέγεται μόνιμος εκπαιδευτικός της πρωτοβάθμιας ή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (άρθ. 74 παρ. 2 ν. 4763/2020).

13. Περαιτέρω και με δεδομένο ότι με την με αριθμό 2357οικ./2019 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 34 παρ. 1 του ν. 2776/1999, έχει ρυθμιστεί η συνεργασία του επιστημονικού προσωπικού των Καταστημάτων Κράτησης με τον Διευθυντή Δομών Εκπαίδευσης, ενώ με την εκδοθησομένη, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 34 παρ. 2 του ν. 4985/2022, κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προστασίας του Πολίτη, πρόκειται να ρυθμιστούν οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής του Συμβούλου Εκπαίδευσης σε κάθε κατάσταση κράτησης, έπεται ότι πρόκειται περί διαφορετικού περιεχομένου ρυθμίσεις και ως εκ τούτου, προκειμένου να ρυθμιστεί η διαδικασία επιλογής ή ορισμού ενός Συμβούλου Εκπαίδευσης, απαιτείται και δεν παρέλκει η έκδοση της ως άνω ΚΥΑ. Γιαυτόν, προφανώς, το λόγο και η εξουσιοδότηση του άρθρου 34 παρ. 2 του ν. 2776/1999 επαναλήφθηκε στο άρθρο 34 του νεώτερου ν. 4985/2022, ο οποίος, ασφαλώς, είχε υπόψη του τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης 2357οικ./2019.

Απάντηση

14. Κατόπιν των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι: **α)** Από το άρθρο 35 παρ. 2 του ν. 4985/2022, που

αντικατέστησε την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 2776/1999, προβλέπεται ότι είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση και όχι δυνητική η ίδρυση μέσα σε κάθε Σωφρονιστικό Κατάστημα και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου (Ι.Α.Α.Α.Β.) σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και δομών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως ειδικότερα αναφέρονται στην παραπάνω διάταξη. **β)** Η διαδικασία ίδρυσης εκπαιδευτικών δομών στα Σωφρονιστικά Καταστήματα και στο Ι.Α.Α.Α.Β. ρυθμίζεται από το άρθρο 75 του ν. 4763/2020. **γ)** Οι εκπαιδευτικές δομές που ιδρύονται στα Σωφρονιστικά Καταστήματα και στο Ι.Α.Α.Α.Β. υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία περί δημοσίων σχολείων. **δ)** Είναι απαραίτητη και δεν παρέλκει η έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προστασίας του Πολίτη που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 2776/1999, όπως το άρθρο αυτό διαμορφώθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4985/2022.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 16-1-2024

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης

Μαριέττα Βλαχοπάνου

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.